

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Capvt VII. (a) Alex. III. Cantuariensi Archiepiscopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](#)

CAPVT VII.

(a) Alex. III. Cantuariensi Archiepiscopō.

Clericus. (b) Et infrā: Clerici, qui comam nutriunt, & barbam, etiam inviti à suis
(c) Archidiaconis tondeantur.

NOTĀ.

(a.) **A**lexander III. Ita legitur in 1. collect. sub tit. ne cleric. vel monach. c. 6. & in cap. clericus, eod. tit. in hac collect. & post Concil. Lateran. p. 27. cap. 4. Sed constat textum hunc prout jacerit in his locis, esse compositum ex diversis Conciliorum canonibus; verba autem, quae hic referuntur, extant in Coicil. Agathensi celebrato anno 430. can. 20. & referuntur à Gratiano in cap. clerici qui comam, 23. dist. & in capital. Carol. lib. 7. cap. 165. ibi: Simili modo decretum est, ut clerici qui comam nutriunt, ab Archidiacono, etiam si noluerint, inviti tondeantur. In praesenti tamen Raymundus adjecta verba: Et barbam; ut coherentia precedentibus canonibus, quae non existant in ipso Concilio Agathensi.

(b) **E**t infrā. Integra clausula reperitur in cap. clerici 6. intrā, ne clerici, vel monachi, in prima collectione.

(c) **A**rchidiaconis.] Qui juxta consuetudines Galliae, & aliarum provinciarum jurisdictionem exercent, ut probavi in cap. 5. de offic. Archid. non tamen haec verba absolute, & indistincte accipi Hallierius de hierarch. eccl. lib. 4. artic. 2. fol. 864. ita ut presbyteri etiam comprehendantur, sed tantum clerici Diaconi inferiores: cui perdocto viro uero non consentiant, movet, quod Archidiaconis etiam correctio presbyterorum olim competit. Concil. Altissimod. can. 20. ibi: Quod si Presbyter (quod nefas est dicere) aut Diaconus, aut Subdiaconus post acceptam benedictionem instantes procreaverit, aut adulterium commiserit, & Archipresbyter hoc Episcopo, aut Archidiacono non intimaverit, integro anno non communicaret. Probavi in cap. 2. & 5. de offic. Archid. Unde praesenti constitutione, tam clerici in minoribus, quam in majoribus gradibus constituti comprehenduntur.

CAPVT VIII.

Idem in Concilio (a) Lateran.

Monasteria Sanctimonialium si quisquam clericus sine manifesta, & rationabilis causa frequentare presumpsit, per Episcopum acceatur, & si non desitterit, ab officio Ecclesiastico reddatur immunitis; si laici, excommunicatione subdantur, & à cœtu fidelium sicut penitus alieni.

NOTĀ.

(a) **L**ateran. Cap. 11. ubi habentur verba in praesenti compilata; sed integrum canonem referam, ut agnoscamus quae immutata, vel addita sint à Raymundo, qui texum hunc translocpsit ex prima collectione, ubi sub hoc tit. cap. 8. reperitur: in dicto autem canone Concilii ita legitur: Clerici in sacris Ordinibus constituti, qui mulierculas suas in dominibus suis incontinentiae nota tenuerint, ut abjiciant eas, & continententer vivant, aut ab officio, & beneficio Ecclesiastico sicut alieni. Quicunque in incontinentie illa, quae contra naturam est, propter quam venit ira Dei in filios diffidentes, & quinque civitates igne consumpsit, deprehensi fuerint laborare, si clerici fuerint, ejiciantur à Clero, vel ad penitentiam agendam in monasteriis detrundantur; si laici, excommunicatione subdantur, & à cœtu fidelium sicut protinus alieni. Monasteria præterea sanctimonialium si quisquam clericus sine manifesta, & necessaria causa frequentare presumpsit, per Episcopum acceatur; & si non desitterit, à beneficio Ecclesiastico reddatur immunitis.] Unde apparet, in ipso Concilio actum non sussile de laicis monasteria sanctimonialium ingredientibus; compilatores autem primæ, & hujus sextæ colle-

ctionis, quæ de laicis incontinentibus cum maleculis Patres statuerant, & reperiuntur in cap. clerici, de excess. Pralat. ad ingredientes monasteria porreverunt, & transmutarunt verba illa: Si laici, excommunicatione subdantur, & à cœtu fidelium sicut penitus alieni. Deinde cum in Concilio tantum pena privationis beneficij statuta esset adversus clericos monasteria frequenter ingredientes, compilatores pro illa pena depositionem ab officio repoluere: tandem pro illis verbis: Manifesta causa; transcriperunt. Rationabilis causa. De hoc Concilio Lateran. & ejus historia aliqua retulit in cap. 7. de elect.

COMMENTARIUM.

Ex hoc textu sequens communiter deducitur disputanda altero: Clerici frequenter adeuntes monasteria Sanctimonialium, si moniti non deflant, deponuntur. Probat eam textus in cap. ad reatum 33. 81. dist. cap. cleri 32. ead. dist. cap. diffiniens 18. quest. 2. Concil. Hispal. 2. can. 2. cap. periculoso, de stain regul. lib. 6. Concil. Tolet. 4. can. 6. Tarragon. can. 1. Epaunense can. 38. Arelat. sub Carolo can. 7. Matifcon. cap. 2. Nullus Episcopus, Presbyter, Diaconus, Clericus vel quicunque Sacellarium in monasteriis palearium, nisi probata vita, & etatis probetta, propter utilitatem;